

“Ўзбектелеком” АК
Акциядорлар умумий йиғилишининг
2021 йил 26 мартдаги
52 - сон баённомасига
4.1 -сон илова

**“Ўзбектелеком” акциядорлик компаниясининг
ички аудит хизмати ҳақида
НИЗОМ
(янги тахрирда)**

Мундарижа

1. Умумий қоидалар.
2. Ички аудит хизматининг асосий вазифалари.
3. Ички аудит хизматининг ҳуқуқ ва мажбуриятлари.
4. Ички аудит хизматига қўйиладиган талаблар.
5. Ички аудит хизматининг мустақиллиги.
6. Ички аудитни ўтказишга қўйиладиган талаблар ва унинг натижалари бўйича йиғма ҳисоботни тузиш тартиби.
7. Ички аудит хизматининг жавобгарлиги.
8. Ички аудит хизмати ишини ташкил этиш.
9. Яқуний қоидалар.

1. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

1.1 “Ўзбектелеком” акциядорлик компаниясининг ички аудит хизмати тўғрисидаги низом (кейинги ўринларда – Низом деб юритилади) Ўзбекистон Республикасининг “Акциядорлик жамиятлари ва акциядорлар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида”ги Қонуни, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2006 йил 27 сентябрдаги “Қимматли қоғозлар бозорини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида” ПҚ-475-сон қарори, Вазирлар Маҳкамасининг 2006 йил 16 октябрдаги 215-сон қарори билан тасдиқланган “Корхоналардаги ички аудит хизмати тўғрисида низом”, “Ўзбектелеком” акциядорлик компанияси (кейинги ўринларда - Компания)нинг Устави, шунингдек Компания Акциядорларининг навбатдан ташқари умумий йиғилишининг 2018 йил 20 апрель кунидаги қарорига (38-сон баёни) асосан тасдиқланган “Ўзбектелеком” АКнинг коррупцияга қарши курашиш сиёсати, “Ўзбектелеком” АКнинг бизнесни юритиш ва одоб-ахлоқ кодекси ҳамда “Ўзбектелеком” АКнинг манфаатлар тўкнашувида ҳаракат қилиш тартиби тўғрисидаги низом талабларига мувофиқ ишлаб чиқилган.

1.2 Мазкур Низом Компанияда ички аудит хизматини ташкил этишга қўйиладиган ягона талабларни ҳамда унинг ишини ташкил этишнинг методологик асосларини белгилайди.

1.3 Компания ички аудит хизмати Компания кузатув кенгашининг қарорига асосан ташкил этилади. Ички аудит хизмати Компаниянинг таркибий бўлинмаси ҳисобланади ва ўз фаолиятида Компания кузатув кенгашига ҳисобдордир.

1.4 Ички аудит хизмати ўз фаолиятида Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари, Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармонлари, Қарорлари ва фармойишлари, Вазирлар Маҳкамасининг қарорлари ва фармойишлари ва бошқа норматив-ҳуқуқий ҳужжатлари, шунингдек, Компания Устави ҳамда Компания бошқарув органларининг ҳужжатлари ва Компаниянинг ички меъёрий ҳужжатларига амал қилади.

2. ИЧКИ АУДИТ ХИЗМАТИНИНГ АСОСИЙ ВАЗИФАЛАРИ

2.1 Ички аудит хизматининг асосий вазифалари қуйидагилардан иборат:

- кузатув кенгашини ишончли ахборот билан таъминлаш ва ички аудиторлик текширувлари натижалари бўйича компания фаолиятини такомиллаштириш бўйича таклифлар тайёрлаш;

- ички аудит жараёнида аниқланган камчиликларни бартараф этиш, уларни бартараф этиш устидан назоратни амалга ошириш бўйича компания бошқарув органларига тавсиялар киритиш;

- кузатув кенгаши ва ижро этувчи органни компания фаолиятида аниқланган носозликлар ва бузилишлар тўғрисида ўз вақтида хабардор қилиш, шунингдек, компания бошқаруви самарадорлигини ошириш бўйича тавсиялар бериш;

- Компанияда, унинг филиалларида ва таркибий бўлинмаларида амалга оширилган молиявий ва хўжалик операцияларининг компания манфаатларига мувофиқлигини назорат қилиш;

- Компаниянинг, унинг филиаллари ва таркибий бўлинмаларини молиявий ҳолатини таҳлил қилиш;

- Компаниянинг аффилланган шахслар билан ва йирик битимлар мавжуд бўлган операцияларини назорат қилиш;

- Компаниянинг молиявий-иқтисодий фаолиятида мумкин бўлган барча молиявий таваккалчиликлар даражасининг етарлилигини, шунингдек, фаолиятнинг мақсадлари ва компаниянинг меъёрий-ҳуқуқий базаси талабларига алоҳида лойиҳалар, жараёнлар, қарорлар ва битимларни мос келишини текшириш;

- ички аудит текширувларида молиявий-иқтисодий фаолият соҳасидаги хатарларни аниқлаш, таснифлаш ва таҳлил қилиш, уларни камайтириш бўйича таклифлар ишлаб чиқиш.

2.2 Ички аудит хизматининг асосий вазифалари қуйидагилардан иборат:

- ушбу Низомнинг 6.1-бандида кўрсатилган йўналишлар бўйича тегишли текширувлар ўтказиш йўли билан ички аудитни (ҳар чоракда ва ҳисобот йили яқунлари бўйича) амалга ошириш. Ушбу текширишлар компаниянинг кузатув кенгаши томонидан ҳар йили тасдиқланадиган режага мувофиқ амалга оширилади;

- Компаниянинг таркибий бўлинмаларига бухгалтерия ҳисобини юритиш ва молиявий ҳисоботларни тузишда услубий ёрдам кўрсатиш, уларга молиявий, солиқ, банк ва бошқа қонунчилик масалалари бўйича маслаҳат бериш;

- Компания кузатув кенгашига ташқи аудиторлик ташкилотларини хизматини танлаш учун техник топшириқларни ишлаб чиқишда, уларнинг таклифларини баҳолашда кўмаклашиш, шунингдек аудиторлик текширувини ўтказиш учун ташқи аудиторлик ташкилотини танлашда тавсиялар тайёрлаш;

- тақдим этилган бухгалтерия маълумотларини текшириш;

- Компаниянинг ижро аппарати бўлинмалари, филиаллари ва ваколатхоналари, шу жумладан бундай ахборотни аниқлаш, баҳолаш, таснифлаш ва унга асосланган ҳисоботларни тузиш учун фойдаланиладиган воситалар ва усулларни экспертизадан ўтказиш, шунингдек айрим ҳисобот

турларини, шу жумладан операцияларни батафсил текшириш, бухгалтерия ҳисоби балансларини махсус ўрганиш;

- Компаниянинг мол-мулки мавжудлиги, ҳолати ва хавфсизлигини текшириш, шу жумладан, бухгалтерия жараёнларини ташкил этишни баҳолаш, улардан фойдаланиш самарадорлиги, активларни бошқариш бўйича қарорларни ижро этиш, активларнинг жорий ликвидлигини баҳолаш;

- Компания, унинг филиаллари ва таркибий бўлинмаларида ички назорат ва ички аудит тизимини ташкил этиш бўйича норматив-ҳуқуқий базани шакллантириш ва уларни жорий этиш бўйича маслаҳатлар бериш;

- тегишли маслаҳат бериш орқали компания кузатув кенгашига фаол кўмаклашиш:

- корпоратив бошқарув тизимини энг яхши жаҳон амалиётларига мувофиқлиги даражасига кўтаришда;

- ички назорат ва ички аудит тизими самарадорлигини оширишда;

- Компанияда барча мумкин бўлган молиявий хатарларни бошқариш учун самарали тизим яратишда;

- Компаниянинг ташқи аудитини ўтказишда белгиланган аудит стандартларига мувофиқлигини ўрганишда;

- активлар ва инвестицияларни самарали бошқариш ва баҳолаш тизимини яратишда;

- Компаниянинг тафтиш комиссияси ва ташқи аудиторлар билан ўзаро ҳамкорлик;

- Компания томонидан ошкор этилиши лозим бўлган ахборот таркибига кирувчи молиявий ҳисобот маълумотларининг ишончилигини тасдиқлаш;

- Компанияга етказилган зарарни, ходимларнинг ва учинчи шахсларнинг ҳаракатларини баҳолаш.

3. ИЧКИ АУДИТ ХИЗМАТИНИНГ ҲУҚУҚ ВА МАЖБУРИЯТЛАРИ

3.1 Ички аудит хизмати қуйидаги ҳуқуқларга эга:

- Компания ҳужжатларини олиш (буйруқлар, фармойишлар, бошқарув органларининг қарорлари, маълумотномалар, ҳисоб-китоблар, зарур ҳужжатларнинг тасдиқланган нусхалари ва бошқа ҳужжатлар), ички аудитни амалга ошириш жараёнида юзага келадиган масалалар бўйича компаниянинг мансабдор ва масъул шахсларидан оғзаки ва ёзма тушунтиришлар олиш;

- ички аудитни ўтказишда ёрдам бериш учун компаниянинг тегишли мутахассисларини жалб қилиш.

3.2 Ички аудит хизмати мажбурий ҳисобланади:

- ички аудитни амалга оширишда ушбу Низом ва бошқа қонун ҳужжатлари талабларига риоя қилиш;

- ушбу Низомнинг 6.2-бандида белгиланган талабларга мувофиқ ҳисоботларни тузиш;

- молиявий ва статистик ҳисобот кўрсаткичларининг ишончилигини текшириш;

- ички аудитни амалга оширишда олинган маълумотларнинг махфийлигига риоя қилиш;

- Компаниянинг мансабдор шахслари ва бошқа ходимлар томонидан зарар етказилгани кўрсатувчи фактлар аниқланган тақдирда, бу ҳақда компаниянинг кузатув кенгашига зудлик билан хабар бериш ва ички аудит ҳисоботида тегишли ёзувни амалга ошириш;

- активларни инвентаризация қилиш ва уни ўз вақтида амалга ошириш устидан қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда назорат қилишда иштирок этиш.

3.3 Ички аудит хизмати компаниянинг қонун ҳужжатлари ва таъсис ҳужжатларига мувофиқ бошқа мажбуриятларга ҳам эга бўлиши мумкин.

3.4 Компанияда ички аудит хизмати ишининг умумий ташкил этилиши ички аудит хизмати раҳбари зиммасига юклатилади.

3.5 Ички аудит хизмати раҳбари қонунчилик талаблари ва ушбу Низомга мувофиқ фаолият юритади.

3.6 Компаниянинг ички аудит хизмати раҳбари қуйидаги ҳуқуқларга эга:

- ички аудит хизматининг жорий давр ва истиқболдаги асосий йўналишлари бўйича компания кузатув кенгашига таклифлар киритиш;

- акциядорлар умумий йиғилиши ва кузатув кенгаши қарорлари, компания ижро этувчи органининг буйруқлари ва бошқа қарорлари, компания ташқи аудиторининг тавсиялари ва кўрсатмаларининг бажарилишини назорат қилиш;

- ички аудит хизмати мутахассиси (лар) нинг ишида камчиликлар бартараф этишга кўмаклашиш ёки интизомий чора кўриш бўйича таклифларни кузатув кенгашига тақдим этиш;

- ички аудит хизмати ходимларини тайинлаш, кўчириш ва ишдан бўшатиш бўйича кузатув кенгашига таклифлар киритиш;

- Компаниянинг кузатув кенгаши ва ижроия органи йиғилишларида овоз бериш ҳуқуқисиз иштирок этиш.

3.7 Компаниянинг ички аудит хизмати раҳбари:

- кузатув кенгаши аъзоларининг Компаниянинг молиявий ҳолати, корпоратив бошқарув тизимида аниқланган хатарлар, ички назорат ва ахборот хавфсизлиги тўғрисида тўлиқ ва объектив маълумотларга эга бўлишига ишонч ҳосил қилиш учун етарли чоралар кўриш;

- кузатув кенгашига ички аудит хизмати фаолияти тўғрисида йилнинг ҳар чорагида 1 (бир) марта ахборот (ҳисобот) ни тақдим етиш. Ички аудит хизмати томонидан ўтказилган текшириш натижалари тўғрисидаги ҳисобот Компаниянинг бош директори (ўринбосари)га ва кузатув кенгашига юборилади;

- ички аудит хизмати мутахассисларининг касбий даражасини оширишга кўмаклашиш;

- ўз ваколатлари доирасида ва ушбу Низомга мувофиқ бошқа функцияларни амалга ошириш.

3.8 Ушбу Низомга мувофиқ ички аудит хизмати ходимлари ички аудит хизматининг вазифалари ва функцияларидан келиб чиқадиган ҳуқуқ ва мажбуриятлардан фойдаланадилар.

3.9 Ички аудит хизмати ходимлари қуйидаги ҳуқуқларга эга:

- текширилаётган субъектларнинг офис биноларига тўсиқсиз кириш;

- улардаги ҳужжатларнинг сақланишини таъминлаш учун текширилаётган объектларнинг офис биноларини муҳрлаш;

- ички аудит хизмати вазифаларини амалга ошириш учун компания, унинг филиалларида мавжуд бўлган керакли маълумотларни тўсиқсиз ўрганиб чиқиш. Ушбу ҳуқуқ давлат сирини ташкил этувчи маълумотларни ўз ичига олган ахборотга нисбатан давлат сирини ташкил этувчи ҳужжатлар билан ишлаш учун белгиланган тартибда амалга оширилади;

- текшириш предмети билан боғлиқ ҳужжатлар билан тўсиқсиз танишиш. Ушбу ҳуқуқ давлат сирини ташкил этувчи маълумотларни ўз ичига олган ҳужжатларга нисбатан давлат сирини ташкил этувчи ҳужжатлар билан ишлаш учун белгиланган тартибда амалга оширилиши мумкин;

- ташқи аудиторларнинг аудит натижалари, тафтиш комиссияси ҳулосалари, солиқ текширувлари далолатномаларини олиш;

- текширилаётган таркибий тузилмалар ходимларидан оғзаки ва ёзма тушунтиришлар олиш.

3.10 Ички аудит хизмати ходимлари:

- ички аудитнинг ахлоқий тамойилларига риоя қилиш. Бундай принципларга мустақиллик, холислик, масъулият, махфийлик киради;

- Компаниядаги тижорат сирларига тегишли ахборотни ҳимоя қилиш талабларига риоя қилиш;

- ўз фаолиятида амалдаги қонунчиликка, ушбу Низомга, Компаниянинг ички меъёрий ҳужжатларига амал қилиш;

- меҳнат интизомига риоя қилиш.

4. ИЧКИ АУДИТ ХИЗМАТИГА ҚЎЙИЛАДИГАН ТАЛАБЛАР

4.1 Ички аудит хизмати ходимлари охириги ўн йил ичида камида икки йил давомида бухгалтерия ҳисоби, аудит, молиявий ёки солиқ назорати соҳасида амалий иш тажрибасига (шу жумладан ўриндошлик асосида) эга бўлишлари ва қуйидаги талаблардан бирига жавоб беришлари керак:

- ички аудитор сертификатига эга бўлиш;

- Ўзбекистон Республикаси олий таълим муассасаларида ёки хорижий давлат таълим муассасаларида олинган ҳамда Ўзбекистон Республикаси қонунчилигига мувофиқ Ўзбекистон Республикасида тан олинадиган олий иқтисодий маълумотга эга бўлиш.

Ички аудит хизмати ходимларини сертификатлаш тартиби Ўзбекистон Республикаси молия вазирлиги билан келишилган ҳолда республика аудиторлар профессионал жамоат бирлашмалари томонидан белгиланади.

4.2 Ички аудит хизмати ходимларининг сони ички аудит мақсадлари ва вазифаларини самарали бажариш учун етарли бўлиши керак ва Компания кузатув кенгаши томонидан камида иккита сертификатланган ички аудитор таркибида белгиланади.

4.3 Ички аудит хизмати ички аудитор сертификатига эга бўлган раҳбар томонидан бошқарилади. Ҳар йили ички аудит хизмати раҳбари ички аудит хизмати харажатларининг йиллик сметасини тузади ва уни тасдиқлаш учун компания кузатув кенгашига тақдим этади.

4.4 Ички аудит хизмати ходимларининг касбий даражаси, уларнинг малакасини мунтазам равишда тегишли лицензияга эга таълим муассасаларида, ошириш орқали қўллаб-қувватланиши керак.

4.5 Ички аудит хизмати ходимлари компаниянинг кузатув кенгаши томонидан ҳар йили аттестациядан ўтказилади.

4.6 Ички аудит хизмати ходими бир вақтнинг ўзиде кузатув кенгаши аъзоси ёки компаниянинг бош директори бўла олмайди, шунингдек компаниянинг тафтиш комиссияси таркибига кириши ва бошқа юридик шахсларда иштирок этиши, бошқарув органларига аъзолик ёки компания билан рақобатлашаётган бошқа юридик шахслардаги лавозимларни эгаллаш оқибатида манфаатлар тўқнашувига саабчи бўлиши мумкин эмас.

4.7 Ички аудит хизмати ходимларининг лавозим йўриқномалари ушбу Низомнинг иловасига мувофиқ тасдиқланади.

5. ИЧКИ АУДИТ ХИЗМАТИНИНГ МУСТАҚИЛЛИГИ

5.1 Ички аудит хизмати мустақилликнинг асосий шартлари ҳисобланади:

- ички аудит хизмати раҳбари ва унинг ходимларини эгаллаб турган лавозимига тайинлаш ва озод этиш, уларга компания кузатув кенгашининг қарорлари бўйича иш ҳақи ва бошқа тўловлар миқдорини белгилаш;

- Компаниянинг кузатув кенгашига бевосита бўйсунуш.

6. ИЧКИ АУДИТНИ ЎТКАЗИШГА ҚЎЙИЛАДИГАН ТАЛАБЛАР ВА УНИНГ НАТИЖАЛАРИ БЎЙИЧА ЙИГМА ҲИСОБОТ ТУЗИШ ТАРТИБИ

6.1 Ички аудит фақат ички аудит хизмати ходимлари томонидан текширишлар ва мониторинг ўтказиш йўли билан амалга оширилади:

- тасдиқланган бизнес-режанинг бажарилиши;
- корпоратив бошқарув тамойилларига риоя қилиш;
- бухгалтерия ҳисоби ва молиявий ҳисобот ҳолати;
- солиқлар ва бошқа мажбурий тўловларни ҳисоблаш ва тўлашнинг тўғрилиги;
- молия-хўжалик фаолиятини амалга оширишда қонун ҳужжатларига риоя қилиш;
- активлар ҳолати;
- ички назорат ҳолати.

Кузатув кенгаши томонидан текширишларни амалга оширишнинг бошқа йўналишлари қонун ҳужжатларига мувофиқ белгиланиши мумкин.

6.2 Ўтказилган текширувлар натижалари бўйича ходим (ходимлар) томонидан тегишли ҳисоботлар тузилади.

Шу билан бирга:

а) бизнес-режанинг бажарилишини текшириш натижалари тўғрисидаги ҳисобот қуйидагиларни ўз ичига олиши керак:

- унинг бажарилишининг миқдорий ва сифат кўрсаткичларини таҳлил қилиш;
- айбдор мансабдор шахслар ҳақидаги маълумотни кўрсатган ҳолда, уни бажармаслик ҳолатида аниқланган сабабларнинг тавсифи;

б) корпоратив бошқарув тамойилларига риоя этилишини текшириш натижалари тўғрисидаги ҳисобот қуйидагиларни ўз ичига олиши керак:

- Компаниянинг бошқарув органлари томонидан қабул қилинадиган қарорларнинг натижадорлигини таҳлил қилиш, акциядорларнинг қонуний ҳуқуқ ва манфаатларига риоя қилиш;

- корпоратив бошқарув соҳасидаги қонун ҳужжатларини бузганлик ҳолатларининг тавсифи (таъсис ҳужжатларига риоя қилиш, компания бошқарув органларининг умумий йиғилишлари ва мажлисларини ўтказиш, дивидендларни тўғри ҳисоблаш ва ўз вақтида тўлаш ва бошқалар);

в) Компаниянинг бухгалтерия ҳисоби ва молиявий ҳисоботини текшириш натижалари тўғрисидаги ҳисобот қуйидагиларни ўз ичига олиши керак:

- бухгалтерия ҳисобини юритиш ва молиявий ҳисоботларни тузишнинг белгиланган тартибига риоя этилишини баҳолаш;

- бухгалтерия ҳисоби ва молиявий ҳисоботларни тайёрлаш бўйича белгиланган тартиб-қоидаларнинг аниқланган бузилишларининг тавсифи;

г) солиқлар ва бошқа мажбурий тўловларни ҳисоблаш ва тўлашнинг тўғрилигини текшириш натижалари тўғрисидаги ҳисобот қуйидагиларни ўз ичига олиши керак:

- тегишли органларга тузилган ва тақдим этилган солиқлар ва бошқа мажбурий тўловларнинг тўғрилигини баҳолаш;

- солиқлар ва бошқа мажбурий тўловларни ҳисоблаш ва тўлашнинг белгиланган тартибини бузиш ҳолатлари, солиқ солинадиган базани аниқлашда оғишлар;

е) молиявий-хўжалик операцияларини амалга оширишда компания томонидан қонунчиликка риоя этилишини текшириш натижалари тўғрисидаги ҳисобот қуйидагиларни ўз ичига олиши керак:

- Компания томонидан амалга оширилган молиявий-хўжалик операцияларининг қонун ҳужжатларига мувофиқлигини баҳолаш;

- ички аудит давомида компания томонидан амалга оширилган молиявий-хўжалик операциялари тўғрисидаги қонун ҳужжатларига номувофиқликлар тавсифи;

е) ички назорат ҳолатини текшириш натижалари тўғрисидаги ҳисобот қуйидагиларни ўз ичига олиши керак:

- ички назорат тизими ва унинг фаолиятидаги мавжуд камчиликлар тавсифи;

- Компаниянинг таркибий бўлинмаларида ижро интизомининг ҳолати, унинг муайян ходимларининг ишдаги мавжуд камчиликлари тўғрисидаги маълумотлар.

6.2.1 Активларнинг ҳолатини текшириш натижалари активлар инвентаризациясига асосланган бўлиши ва уларнинг ҳаракати, мавжудлиги ва хавфсизлиги ҳақидаги маълумотларни ўз ичига олиши керак.

6.2.2 Ўтказилган текширишлар бўйича барча ҳисоботларда Компания ижроия органи ва унинг таркибий бўлинмалари фаолиятини баҳолаш, аниқланган оғишлар ва қоидабузарликларни бартараф етиш бўйича

тавсиялар, қўллаб-қувватловчи ҳужжатларнинг тўлиқ тўпламини ўз ичига олган якуний қисм бўлиши керак.

6.3 Ўтказилган ички аудит натижаларига кўра, ушбу Низомнинг 6.1, 6.2-бандларига мувофиқ, ички аудит хизмати раҳбари томонидан имзоланган йиғма ҳисобот тузилади.

6.4 Хулоса ҳисоботи қуйидагиларни ўз ичига олиши керак:

- кириш қисми;
- аналитик қисм;
- охири қисм;
- тўлиқ қўллаб-қувватловчи ҳужжатлар тўплами.

6.5 Хулоса ҳисоботининг аналитик қисми ушбу Низомнинг 7.1-бандига мувофиқ ички аудит ходимлари томонидан ўтказилган текширув натижалари бўйича умумий маълумотларни ўз ичига олиши керак.

6.6 Ҳисоботнинг якуний қисми қуйидагиларни ўз ичига олиши керак:

- Компаниянинг ижро органи ва таркибий бўлинмалари фаолиятини, шунингдек унинг ликвидлигини умумий баҳолаш;

- ички аудит хизматининг аниқланган носозликлар ва бузилишларни бартараф этиш бўйича тавсиялари, шунингдек, компаниянинг молия-хўжалик фаолияти самарадорлигини ошириш бўйича умумлаштирилган таклифлар,

6.7 Йиғма ички аудит ҳисоботи ички аудиторлик текширувлар тугаганидан сўнг ўн кун ичида тайёрланиши керак.

6.8 Йиғма ҳисоботлар тўғридан-тўғри компаниянинг кузатув кенгашига кўриб чиқиш ва кейинчалик тасдиқлаш учун тақдим этилиши керак. Ҳисоботларнинг нусхалари тасдиқланганидан кейин Компания бош директори (ўринбосари)га тақдим этилиши керак.

6.9 Компания бош директори (ўринбосари) органи ички аудит натижасида аниқланган камчиликларни бартараф этиш бўйича чоралар кўриши шарт.

6.10 Ички аудит хизмати текшириш давомида аниқланган қоидабузарликларни бартараф этиш, шунингдек, Компаниянинг молия-хўжалик фаолияти самарадорлигини ошириш бўйича чора-тадбирларнинг ўз вақтида ва тўғри бажарилишини назорат қилишни белгилаши керак.

7. ИЧКИ АУДИТ ХИЗМАТИНИНГ ЖАВОБГАРЛИГИ

7.1 Ички аудит хизмати ходимлари:

- улар томонидан ўтказилган текширувлар натижаларининг бузилиши учун масъулдирлар;

- Компаниянинг тижорат сирини ташкил этувчи ва махфий маълумотларнинг махфийлигига риоя қилмаслик, уларга берилган ёки уларнинг хизмат мажбуриятларини бажариш билан боғлиқ равишда маълум бўлди;

- олинган ҳужжатларнинг сақланиши ва қайтарилишини таъминлаш.

7.2 Ички аудит хизмати аудиторлик текшируви давомида аниқланган қоидабузарликларни бартараф этиш ва Компаниянинг молия-хўжалик фаолияти самарадорлигини ошириш бўйича кўрилган чора-тадбирларни баҳолаш учун жавобгардир.

7.3 Компаниянинг кузатув кенгаши ҳар чоракда ички аудит хизматининг текширувлар натижалари тўғрисидаги ҳисоботини, аниқланган камчиликларни бартараф этиш ва Компаниянинг молиявий хўжалик фаолияти самарадорлигини ошириш бўйича ишлаб чиқилган таклифларни эшитади.

7.4 Ички аудит хизмати раҳбари масъулдир:

- текширишлар натижалари бўйича йиллик йиғма ҳисобот, шунингдек оралик ҳисоботларни тузишга;

- ички аудит хизмати вазифалари ва функцияларининг сифатли ва ўз вақтида бажарилишини назорат этишга;

- ички аудит хизматининг тасдиқланган иш режаларини бажарилишига;

- расмий маълумотларнинг хавфсизлигига.

7.5. Ички аудит хизмати ходимлари масъулдирлар:

- Компаниянинг ўз вазифаларини бажармаганлиги ёки лозим даражада бажармаганлиги, тижорат сирини ташкил этувчи махфий ахборот ва бошқа ахборотни ошкор қилиш ёки амалдаги қонунчиликка, компания Уставига, ушбу Низомга зид бўлган бошқа ҳаракатлар натижасида етказилган зарар учун;

- Компаниянинг моддий зарарига олиб келиши ёки олиб келиши мумкин бўлган муҳим қонунбузарликларни бузиш ёки яшириш;

- ўз-ўзини ҳимоя қилиш мақсадида расмий мақомдан фойдаланиш ва ўз вазифаларини виждонан бажариш.

7.6 Ўз вазифаларини бажармаганлик ёки сифатсиз ижро этганлик ҳамда Компаниянинг ички меъёрий ҳужжатлари талабларини бузилганлиги учун ички аудит хизмати ходимига Ўзбекистон Республикаси меҳнат қонунчилигига мувофиқ интизомий жазо чоралари қўлланилиши мумкин. Интизомий жазо чоралари Компаниянинг кузатув кенгаши қарори билан бош директорнинг тақдимномаси асосида қўлланилади.

8. ИЧКИ АУДИТ ХИЗМАТИ ИШНИ ТАШКИЛ ЭТИШ

8.1 Ички аудит хизмати ўз ишини Компаниянинг кузатув кенгаши томонидан тасдиқланган иш режаси асосида амалга оширади.

8.2 Ички аудит хизматининг иш режаси ички аудит хизмати раҳбарининг таклифлари, Компания кузатув кенгаши, бош директори ва Аудит қўмитаси таклифлари асосида тузилади.

8.3 Ички аудит хизматининг тасдиқланган йиллик иш режасига тузатишлар Компаниянинг кузатув кенгаши ёки бош директорининг таклифлари асосида киритилиши мумкин.

8.4 Кузатув кенгаши билан келишилган ҳолда ички аудит хизмати фаолиятига молиявий ва бухгалтерия аудити, солиқ назорати соҳасидаги мутахассислар жалб қилиниши мумкин.

8.5 Текширилаётган Компаниянинг таркибий бўлинмаси (шу жумладан Компания филиали раҳбари) раҳбарлари ва бошқа мансабдор шахслари:

а) ички аудитор томонидан текширувни самарали ўтказиш, барча керакли ҳужжатларни тақдим этиш, шунингдек уларнинг сўровига (оғзаки ёки ёзма) оғзаки ёки ёзма равишда тушунтириш бериш учун шарт-шароитлар яратиш;

б) текшириш вақтида аниқланиши керак бўлган масалалар доирасини чеклашга қаратилган ҳар қандай ҳаракатларга йўл қўймаслик.

Мазкур банд талабларига риоя қилмаган Компаниянинг таркибий бўлинмаси (шу жумладан Компания филиали раҳбари) раҳбарлари ва бошқа мансабдор шахслари интизомий жавобгарликка тортилиши мумкин.

9. ЯКУНИЙ ҚОИДАЛАР

9.1 Мазкур Низом Компания акциядорларнинг умумий йиғилиши томонидан тасдиқланган пайтдан бошлаб кучга киради.

9.2 Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатларига ўзгартишлар киритилган тақдирда, қонун ҳужжатларига зид бўлган ушбу Низом қоидалари ўз кучини йўқотади ва белгиланган тартибда Низом қоидалари қонун ҳужжатларига мувофиқлаштирилгунга қадар, тўғридан-тўғри қонун ҳужжатлари қоидаларига амал қилинади. Мазкур Низомга ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш Акциядорларининг умумий йиғилиши қарорига асосан амалга оширилади.